

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.
EV 3101/09 - ISSN 1335-5228
IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,
Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava
Tlačí MAFRAPRINT
Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 2. septembra 2022

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXV. - Číslo 9

4 Predávame aj v noci. A čo?!

Pozreli sme sa do ulíc
v centre mesta, či ob-
chody s lacným alko-
holom naozaj zatvoria
o 23. hodine, ako určú-
je VZN Starého Mesta.

6 Primátor Vallo: PAAS zlepšime

Čo sa osvedčilo v mest-
skej parkovacej poli-
tike, čo treba zlepšiť,
prečo nemôžu Brati-
slavčania parkovať za-
darmo? Aj o tom hovorí
primátor Matúš Vallo.

8 Obetavá sestra z Karlovky

Hoci má Božena Ben-
ková 73 rokov, aj dnes
ju nájdete v ambulancii
karloveskej polikliniky.

19 Lekár Ľudomil, ktorý sa stratil...

S otvorením Kochovej
záhrady oživa aj stras-
tiplný príbeh jej zakla-
dateľa. Meno Karla
Kocha (1890 – 1981) sa
stratilo z histórie lekár-
skej vedy na Sloven-
sku aj z encyklopédií
a učebníc.

Dá sa získať učiteľ za školský byt?

BRATISLAVA

Ešte aj pár dní pred začiat-
kom školského roka viaceré
bratislavské školy netušili,
kde zoženú chýbajúcich
matematikárov, fyzikárov
či jazykárov, ale tiež naprí-
klad kuchárky do školskej
jedálne. Ako ich dokážu sa-
mosprávy motivovať, aby
prišli k deťom, a nie do fi-
riem s lepším platom?

Oslovili sme viaceré mestské
časti v Bratislave a takmer
všetky potvrdili, že ich zák-
ladné školy do posledných
dní riešia problém s obsade-
ním vyučovacích predmetov.
„Dvaja učitelia nám zatiaľ

chýbajú na I. stupni a traja na
II. stupni, ide o predmety ma-
tematika, informatika a fyzi-
ka. Hľadáme ich prostrední-
ctvom inzerátov, ale aj inými
spôsobmi,“ konštatoval dva
týždne pred začiatkom škol-
ského roka starosta Vajnôr
Michal Vlček s tým, že ak
pedagógov nezoberú, situá-
ciu vyriešia zastupovaním.
Riaditeľka základnej školy
v Lamači Alena Petáková
musela dobre kombinovať
možnosti, aby mala všetky
učiteľské miesta obsadené.
„Chýbali nám učitelia I. stup-
ňa, matematiky a nemecké-
ho jazyka, momentálne už

hľadáme len asistentku či
asistenta učiteľa,“ zhodno-
tila 23. augusta. „Pomohli
sme si učiteľmi na dôchodku
a vyššími úväzkami učiteľov.
Chýbajúce hodiny matemati-
ky sme zabezpečili tak, že ich
učí pani učiteľka z I. stupňa.“
S nedostatkom učiteľov sa
museli vysporiadať takisto
školy v Dúbravke. Podľa ho-
vorkyne mestskej časti Lucie
Marcinátovej je problém naj-
mä s matematikármi, jazy-
kármi a s učiteľmi I. stupňa.
V prípade potreby by aj tu
zachraňovali situáciu dô-
chodcovia.

Pokračovanie na str. 2

Niektoré výhody, ktoré ponúkajú samosprávy

- **Dúbravka:** Noví učitelia môžu bývať v školských štartovacích bytoch. Od septembra tiež zvyšuje nástupný plat pre učiteľov v materských školách.
- **Karlova Ves:** Pedagógom ponúka ubytovanie v služobných bytoch mestskej časti formou zdieľaného bývania.
- **Lamač:** Učiteľom vedľa poskytnúť motivačný jednorazový finančný príspevok.
- **Petržalka:** Okrem dostupnejšieho nájomného bývania ponúka napr. aj náborový príspevok.
- **Rača:** Prerobili viac bytov na bývanie pre učiteľov, hľadajú aj ďalšie možnosti ubytovania.
- **Ružinov:** Začínajúcim učiteľom ponúka bývanie za 150 eur mesačne.
- **Vajnory:** Od začiatku tohto školského roka majú pre učiteľov dva nájomné byty.

Robotníci sú späť

PETRŽALKA

Práce na výstavbe elek-
tričkovej trate v Petržalke
v úseku od Jungmanno-
vej po Janíkov dvor sa po
niekoľkomesačnom útlme
opäť obnovili.

Obnoveniu prác predchádzalo
podpísanie dodatku k zmlu-
ve o dielo, ktorý zohľadňuje
aktuálne ceny energií a sta-
vebných materiálov, medzi
hlavným mestom a konzor-
ciom, ktoré trať stavia. „Ak-
celerácia stavebných prác na
viacerých stavebných objek-
toch bude postupná, od prác
na mostných objektoch cez
práce na základoch trakčného
vedenia až po prekládky
inžinierskych sietí,“ priblížil
magistrát.

Obnovili sa predovšetkým
práce na križovatke Jantá-
rová cesta - Rusovská, ktoré
zahŕňajú budovanie obchádz-
kovej trasy Bypass č. 3. Tá
bude slúžiť na dopravu vrá-
tane MHD do času, kým sa
vybuduje trvalé premostenie
Chorvátskeho ramena, časť
križovatky, zrealizujú sa pris-
lušné preložky a zriadia nové
inžinierske siete.

Pracuje sa tiež na mostnom
objekte na Rusovskej ces-
te, pokračuje sa aj v zem-
ných prácach na stavenisku.
V rámci stavby premostenia
Chorvátskeho ramena sa do-
končujú práce na základov-
ých konštrukciách a začína
sa s prácami na pilieroch
mosta. V celom koridore
stavby naďalej pokračujú
prekládky slaboproudových
a telekomunikačných vedení.
V septembri má konzorcium
predložiť aktualizovaný har-
monogram prác. (TASR)

Slovo k venci

Von z bojiska

*Vládni politici nás v lete
dost' vytrápili svojimi hádkami,
fejsbukoví fanatici sa navyše dobrovoľne tý-
rali sledovaním hejtvov na
sociálnej sieti...*

No a do toho sa už rozbehla aj kampaň pred komunálnymi voľbami a je jasné, že ani tá nebude úplne férová. Oplatí sa nadhľad nad dianím okolo nás i v nás, neplytvaj časom ani emóciami na takomto bojiisku.

Naopak, nadýchnuť sa, osviežiť niečím pozitívnym, zmysluplným. Dobrú energiu v bohatej miere rozdávali napríklad umelci na nádvorí Bratislavského hradu, ktorí minulý piatok a sobotu oživilí muzikálový svet Jozefa Bednárika. Narodeninový galakonzert na exkluzívnom mieste pripravilo Divadlo Nová scéna k nedožitým 75. rokom divadelného mága s povestným bielym šálom.

Hoci sa kultúrne leto v našom meste pomaly končí, máme množstvo ďalších príležitostí na príjemný deň. Zatrénujte si na nových cvičkách s fitnesťerom Marošom Molnárom, popri rieke Dunaj ich je až šesť (str. 9). V polovici septembra sa do ulíc vracia festival Biela noc, doprajte si výnimočný zážitok počas nočných prechádzok (str. 10). Zájďte aj do historickej Kochovej záhrady, tajomné miesto je už odomknuté, a to každý deň a pre každého (str. 19). Dobrých podnetov je oveľa viac, treba ich vyhľadávať a potom prísť a zažiť.

Anna Čapková

**Nevyhadzujte
knihy
darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786**

Chýbajú aj kuchári a upratovačky

Pokračovanie zo str. 1

BRATISLAVA

Samosprávy v Bratislave sa zhodujú, že školstvo by malo byť pre štát oveľa väčšou prioritou.

Nedostatok učiteľov je komplikácia, ktorú vždy pred začiatkom nového školského roka riešia aj v Ružinove. „Už teraz vieme povedať, že v školách budú chýbať najmä vyučujúci matematiky, fyziky, informatiky a cudzích jazykov, predovšetkým angličtiny a nemčiny. Tiež budú chýbať špeciálni pedagógovia, asistenti učiteľov, ale aj nepedagogickí zamestnanci ako kuchári či kuchárky alebo upratovačky,“ konštatovala v polovici augusta Adela Vavrušová z komunikačného oddelenia mestskej časti.

Situácia mala byť jasná koncom mesiaca (po uzávierke novín, pozn. red.), vtedy mali dostať od riaditeľov škôl presné čísla. „Ti sa snažia pokryť všetky pozície a vyučovacie hodiny v predstihu - či už cez nädčasy, ponukou práce pre študentov pedagogických smerov posledných ročníkov alebo čiastočnými úväzkami

so seniormi. To však nie je systémové a dlhodobé riešenie," doplnila Vavrušová.

V Karlovej Vsi majú dve základné školy obsadených všetkých potrebných pedagógov a v tretej hľadali pár dní pred začiatkom školského roka už len nemčinárku. V deviatich materských školách však ešte chýbalo podľa hovorcu mestskej časti Branislava Heldesa sedem učiteľiek.

Spokojný môže byť starosta Rače Michal Drotován. „V našich troch základných školách sa podarilo zabezpečiť dosť učiteľov aj vychovávateľov na spustenie školského roka,“ konštatoval. Zároveň potvrdil, že vo všeobecnosti je dlhodobou problémom s učiteľmi odborných predmetov

II. stupňa, a tiež je problém, že štát dostatočne neprepláca odborných asistentov detí. Zaujímalo nás, ako dokážu samotné mestské časti motivovať mladých pedagógov, aby k nim prišli učiť. Samosprávy

väčšinou hovoria o poskytnutí finančne výhodného ubytovania, to však nestačí. „Nedostatok učiteľov neriešia benefity, ktoré sme schopní ponúknuť. O toto povolanie nie je u študentov pedagogiky záujem najmä pre nízke finančné ohodnotenie. Nemotivuje ich ani ubytovanie za 150 eur mesačne, ktoré sme im ponúkali,“ uviedla Adela Vávrušová skúsenosť Ružinova.

Vlajorský starosta Michal Vlček pripomína: „Školstvo by malo byť oveľa väčšou prioritou aj pre štát. Najmä v Bratislave je pri hľadaní zamestnancov ťažké konkurovať komerčným firmám, ktoré ponúkajú lepšie odmeňovanie, ako sú aktuálne nastavené platy v školstve.“ Podľa račianskeho starostu sa namiesto podpory vzdelávania uberáme opačným smerom, keď štát znižuje príjmy samosprávam, a teda je čoraz náročnejšie nájsť rezervy nielen na platy, ale i na opravy a neskôr na energie. **(ac)**

Foto: shutterstock

Bez väčších covidových obmedzení

Školy budú fungovať ako pred pandémiou. Žiaci nemusia mať rúška, izolácia bude len pre pozitívnu osobu.

**DOBRÁ
SEZÓNA**
— 2022 —

baumit.com

Rozohraj Dobrá sezónu a vyhraj!

od 1. septembra do 31. októbra

Kúp aspoň 20
vrec stierky Baumit
DuoContact alebo
StarContact

**Získaj originálne rockerské
tričko a hraj o nadupané ceny!**
Vo všetkých dobrých stavebninách.

Myšlienky s budúcnosťou.

baumit.sk/dobrasezona

Pomôžte pri voľbách?

BRATISLAVA

Mestské časti hľadajú členov do okrskových volebných komisií pre tohtoročné jesenné spojené voľby aj z radov miestnych obyvateľov.

V Devínskej Novej Vsi aj v Starom Meste sa môžu záujemcovia o členstvo vo volebnej komisii prihlásiť na miestnom úrade do 22. septembra. Podmienkou je dovŕšenie veku 18 rokov, spôsobilosť na právne úkony a trvalý pobyt na území Slovenska. V Novom Meste je lehota na doručenie oznámenia o delegovaní členov a náhradníkov pre okrskovú volebnú komisiu tiež 22. septembra. Spojené samosprávne voľby do orgánov miest a obcí a orgánov samosprávnych krajov sa uskutočnia v sobotu 29. októbra. Volebná kampaň sa už uskutočňuje a skončí sa 48 hodín pred dňom voľieb.

(TASR)

Kandiduje aj Rudolf Kusý

NOVÉ MESTO

Na primátora Bratislavy bude v tohtoročných komunálnych voľbách kandidovať aj súčasný starosta Nového Mesta Rudolf Kusý.

Kusý je kandidátom strán Dobrá voľba a Umiernení, Za ľudí, KDH a hnutia Sme rodina. Svoj post chce obhájiť primátor Matúš Vallo, ktorý je zároveň predsedom mestskej strany Team Bratislava. Tá spolu so stranou SaS a hnutím Progresívne Slovensko vytvorila predvolebnú koalíciu. Kandidovať na primátora ako nezávislý chce i niekdajší krajský predseda hnutia Republika v Bratislavskom kraji Miroslav Heredoš. Záujem o kandidatúru prejavil aj súčasný prednosta miestneho úradu v Starom Meste Martin Mlyněk.

(TASR)

EUROVEA

PROMENÁDA PLNÁ ZÁŽITKOV

DM ŽENSKÝ BEH

10. ROČNÍK
NAJPŮVABNEJŠIEHO
SLOVENSKEHO BEHU

VEDECKÝ VEĽTRH

OBJAVTE ZÁHADY VEDY
A TECHNIKY HRAVOU
FORMOU

FOODTRUCK FESTIVAL

NAJVÄČŠIE STREET
FOOD ŠPECIALITY U NÁS
NA NÁMESTÍ

BIELA NOC

NOČNÉ MESTO
OČAMI UMELCOV
A KREATÍVCOV

NIGHT RUN

NAJVÄČŠÍ NOČNÝ
BEH NA SLOVENSKU
SO ŠTARTOM
NA DUNAJI

Polikliniku treba zachovať

NOVÉ MESTO

Zachovať zdravotnícku funkciu Polikliniky Tehelná v Novom Meste je kľúčové. Zdôraznil to primátor Matúš Vallo na stretnutí s ministrom zdravotníctva Vladimírom Lengvarským. Predaj budovy polikliniky vyvoláva podľa Valla obavy, že by sa dostupnosť ambulantnej zdravotnej starostlivosti v tejto časti mesta mohla zhoršiť. Podobné obavy vyjadril pred časom aj starosta Nového Mesta Rudolf Kusý. Proti odpredaju vznikla i petícia, za jej záchranu a zveľadenie bojuje občianska iniciatíva Za zachovanie Polikliniky Tehelná. Verejná súťaž na predaj Polikliniky Tehelná bola vyhlásená začiatkom júla, ponuky je možné predkladať do 20. septembra. (TASR)

Zvýšia odlov diviakov

NOVÉ MESTO

Na hranici mesta a lesa na Kramároch v Novom Meste zvýšia Mestské lesy v Bratislave za prísnych bezpečnostných podmienok odlov diviakov. Práve tam by mohli byť odlovené problémové jedince, ktoré si už zvykli žiť v zarastených záhradách a prenikajú na sídlisko. Zvýšia tiež počet klieťok pre odchyt diviakov. Mestské lesy ubezpečujú, že odlov diviakov bol na úseku poľovníctva za posledné roky prioritou. Kým napríklad v roku 2015 odlovili 61 kusov, v roku 2020 to bolo 157 a vlni 237 jedincov. Mestská organizácia zároveň pripomína, že dôvodom premnoženia diviakov je i dostatok potravy, ktorú nachádzajú nielen v lese, ale aj v opustených záhradách, vinohradoch či na poliach na hranici lesa. V záhradách i zarastených húštinách nachádzajú zároveň bezpečie a optimálne podmienky na život. (TASR)

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Lacný alkohol z večierky len do 23.00 h? Zabudnite

Nočná žúrka pred večierkou sa začína...

STARÉ MESTO

Pri schvaľovaní kratších otváracích hodín večerok viacerí staromestskí poslanci upozorňovali, že kontrolovať ich nebude jednoduché. Viac však prekvapuje, že obchodíky s lacným alkoholom sa ani nesnažia zatajiť, že predávajú aj po polnoci, nie iba do 23. hodiny, kedy majú zatvoriť.

Do ulíc v centre sme sa vybrali v bežný pracovný deň krátko po jedenástej večer, keď už mali byť všetky večierky pozatvárané. Najskôr sme zamierili na „divokú“ Obchodnú ulicu, v malom food shope sme si kúpili pivo. Mládež pred nami vychádzala s fľašou vína i niečoho tvrdého, tiež žiaden problém. Obchodík už pri vstupe do

predajne oznamoval, že dnes má otvorené do polnoci, v sobotu a v nedeľu dokonca až do druhej rána. Pritom, ako potvrdil hovorca Starého Mesta Matej Števo, všeobecne záväzné nariadenie (VZN) č. 7/2021 o pravidlách času predaja v Starom Meste stále platí: „Čas predaja sa určuje od pondelka do nedele do 23. hodiny, žiadne výnimky pre večierky neexistujú.“

Napriek tomu nezatvorili po 23. hodine ani ďalšie prekrátky na tejto rušnej ulici, kde sa obyvatelia v noci sťažujú na hluk opilcov a ráno na špinu a porozbierané fľaše, ktoré po nich zostávajú. Nočný život sa práve rozbíhal, kto mal chuť popíjať rovno na ulici, nič mu nebránilo. Jednou zo svetlých výnimiek na Obchodnej boli potraviny

Žabka, tie mali zatvorené, s výrazným oznamom o otváracích hodinách od 6.00 h do 23.00 h. Prekvapila dokonca Delia pod Michalskou bránou, ktorá tiež pri vstupe do predajne bez okolkov priznáva, že predáva dlhšie ako umožňuje VZN: v pondelok až štvrtok do 23.45 h, v piatok a sobotu do 2.00 h. Čo teda prinieslo VZN o obmedzení predaja vo večierkach, kto kontroluje dodržiavanie pravidiel a aké sú sankcie pre ignorantov? Miestni poslanci pri schvaľovaní VZN argumentovali početnými sťažnosťami obyvateľov v centre, ktorým sa priestor pod oknami bytov mení na nočný bar. Niektorí však pripomínali, že VZN akurát len skomplikuje logistiku, štamgasti sa k alkoholu

dostanú aj iným spôsobom. Ako sme si potvrdili, ani sa nemusia veľmi namáhať, viaceré obchodíky ich obslúžia aj po polnoci. Samospráva napriek tomu tvrdí, že situácia sa mierne zlepšila. „A to najmä v oblasti Obchodnej ulice, kde bol najvypuklejší problém s pitím alkoholických nápojov kúpených aj v prevádzkach s potravinovým sortimentom. Od zmeny VZN sme sťažnosti obyvateľov nezaznamenali,“ tvrdí hovorca Števo.

Mestská polícia pritom konštatuje, že jedným z najčastejších prípadov, ktoré rieši v centre mesta a jeho okolí, najmä počas piatkov a víkendov, je nerešpektovanie zákazu konzumácie alkoholu na verejných priestranstvách. „Naše hliadky sú mnohokrát privolávané k hlučným skupinkám, zväčša mládežníkom, popíjajúcim na verejnosti alkohol. Riešia i ďalšie priestupky proti verejnému poriadku, napríklad znečisťovanie verejného priestranstva,“ hovorí Barbora Krajčovičová, hovorkyňa Mestskej polície Bratislava. Mestská polícia v Starom Meste podľa jej slov dôverne poznajú prevádzky, ktoré pravidelne nedodržiavajú otváracie hodiny. Pri každom porušení VZN alebo rušení nočného pokoja im však môžu udeliť blokovú pokutu vo výške najviac 33 eur.

Viaceré obchody s lacným alkoholom majú otvorené dlhšie, ako povoľuje VZN.

Účet ako dôkaz

„Vzhľadom na relatívne nízku sumu pokuty je dôležité, aby mestské časti svojimi oveľa prísnejšími sankciami a širšími možnosťami riešili prevádzky, ktoré nerešpektujú VZN a rušia nočný pokoj,“ dodáva Barbora Krajčovičová s tým, že situáciu vždy zdokumentujú a odstúpia na mestskú časť. Staromestská samospráva ešte vlni v decembri zriadila funkciu nočného inšpektora verejného poriadku, ktorý okrem iného kontroluje prevádzkový čas v potravinách. „Pri zistení porušenia vypracuje záznam

o kontrole, ktorý slúži ako podklad na začatie správneho konania,“ približuje Matej Števo. Staré Mesto v tomto roku iniciovalo šesť takýchto správnych konaní. A výška prípadnej sankcie? Tá je už oveľa tvrdšia. „Mestská časť môže právnickej alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie uložiť pokutu do 6 638 eur, ak poruší všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti,“ potvrdil nám Inšpektorát SOI pre Bratislavský kraj. (ac)

Foto: Marián Dekan

Viac foto na www.banoviny.sk

Čo môže obchodná inšpekcia

Zaujímalo nás, či aj Slovenská obchodná inšpekcia (SOI) kontroluje súlad otváracích hodín s VZN Starého Mesta – ukázalo sa, že nie. Podľa Inšpektorátu SOI pre Bratislavský kraj kontrolovať dodržiavanie tohto nariadenia a ukladať pokuty sú oprávnení príslušníci mestskej polície a poverení zamestnanci mestskej časti. Inšpektorát tiež uviedol, že SOI nie je oprávnená ani sankcionovať predávajúceho za nedodržanie deklarovaného prevádzkového času.

Desiatky tvorcov osviežia kultúru

Festival sa uskutoční vo Vodárenskom múzeu a jeho záhrade.

KARLOVA VES

Rodí sa príbeh nového festivalu, ktorý chce do nášho mesta vniesť viac tvorivosti, umenia, ale tiež ľudskosti. Celodenné podujatie s názvom ART OF SLOVAKIA sa uskutoční 15. októbra vo Vodárenskom múzeu a v jeho nádhерnej záhrade. Hlavnou témou je Lásky a mier.

„Tvoríme na Slovensku nový koncept, značku ART OF SLOVAKIA. Tá manifestuje, že každý človek je vo svojej

podstate umelec. Niektorí vie pekne spievať, tancovať, pracuje so slovom, pekne fotí, tvaruje veci z dreva či hliny. Iný zase kultivuje verejný priestor, pracuje s vizuálnou komunikáciou, vedomým pohybom alebo s priestorom ako takým. Tvorivosť je princíp, ktorý nás spája a skrášľuje nám život,“ približuje myšlienku projektu Lenka Hamšíková z občianskeho združenia ART OF SLOVAKIA. Bohatý celodenný program zaujme

podľa jej slov tak dospelých, ako aj detí či mládež. Bude ho tvoriť viac ako 40 aktivít, workshopov, filmov, besied, predstavení, pohybových aktivít i tvorivých dielní. Celkové dianie obsiahne 3 000 m² a spoluvytvárať ho bude viac ako 100 umelcov, tvorcov, organizácií. Autori festivalu chcú ukázať, ako možno obohatiť a podporiť nielen umelcov a obyvateľov Bratislavy, ale aj ľudí z iných kútov Slovenska.

Za miesto konania si zvolili Vodárenské múzeum práve preto, že symbolicky prezentuje vodu – a voda znamená život... „Do nášho programu plánujeme kreatívne zapracovať aj riekou Dunaj, ktorá je v bezprostrednej blízkosti festivalového diania,“ dodáva Lenka Hamšíková. O čom presne hovorí, to bude malým prekvapením, treba prísť. (ts) Foto: TASR

A. F. Steadman: Skandar a zlodej jednorozcov Postavte sa zoči-voči nečakaným hrdinom, mágií elementov, súbojom na oboje, prastarým tajomstvám a divým jednorozcom. Skandar Smith chcel odjakživa jazdiť na jednorozcoch. Ocitnúť sa v hĺstke vyvolených, ktorí dostanú šancu stať pri zrode jednorozca a nadviazať s ním celoživotné puto, by bol preňho splnený sen. Lenže vo chvíli, keď má splnenie svojej túžby na dosah, situácia naberie nebezpečný spád.	M. W. Craven: Kurátor Bravúrne britské krimi, od ktorého sa neodtrhnete. Sú Vianoce a sériový vrah zanecháva v rôznych častiach Cumbrie vystavené časti tiel. Na každom mieste činu sa nájde zvláštny odkaz: #BSC6. Washington Poe z Národnej kriminálnej agentúry a Tilly Bradshawová čelia prípadu, ktorý nedáva zmysel. Ak si myslíte, že ste to rozlúskli, ste presne tam, kde vás chce mať.	Eduard Petiška: Staré grécke báje a povesti Nové vydanie nadčasového diela, ktoré už stáročia oslavuje obrazotvornosť našej civilizácie. Starodávni grécki hrdinovia vás vezmú na nezabudnuteľnú cestu za dobrodružstvom, neraz až v boji na život a na smrť, pričom budú chrániť svoju česť, predkov, budú chrániť svoju česť, predkov, dzenými bytosťami, démonmi a uctievať bohov, ale i vzpieť sa ich príkazom.	Jaro Bekr: Na toto vás nikto nepripraví Choreograf a tanečník Jaro Bekr je už pár rokov aj otec dvoch detí – Zary a Lea. O zážitky s nimi sa (už pred ich príchodom na svet) delil s verejnosťou na sociálnych sieťach a v úspešnom blogu v časopise, teraz tieto zápisky vydáva knižne. Nevynecháva ani svoju manželku Moniku Hilmerovú – sú v tom spolu. Humorný otcovský pohľad na rodičovstvo vás dostane.	John Grisham: Čarodejník Začínajúci právnik v spore so skorumpovanou poisťovňou. Rudy Baylor je študent posledného ročníka práva na univerzite v Memphise. V rámci posledných praktických seminárov navštívi klub, kde sa stretávajú zväčša nesolventní dýchodcovia, aby im spolu s kolegom poskytol bezplatné právne rady. Rudy tam získa prvých dvoch klientov.
--	---	--	---	--

KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE

PRIMÁTOR VALLO: Parkovanie v meste chceme zjednodušiť a sprehľadniť, v niečom aj zlacniť

Matúš Vallo

BRATISLAVA
Už osem mesiacov parkujeme v prvých lokalitách v meste podľa nového systému PAAS. Čo sa osvedčilo, čo treba zlepšiť a prečo nemôže byť parkovanie pre všetkých Bratislavčanov bezplatné? Aj o tom hovorí primátor Bratislavy MATÚŠ VALLO.

Preverujete si aj priamo v uliciach, ako funguje mestská parkovacia politika? Vnímate spätnú väzbu od ľudí? To je úplne zásadná vec. Po približne piatich mesiacoch fungovania PAAS sme robili napríklad prieskum medzi rezidentmi na petržalských Dvoroch 4. A som rád, že dopadol veľmi dobre, reakcie boli pozitívne.

Žiadne sťažnosti?

Samozrejme, nie je všetko dokonalé a nie každému sa PAAS páči. Je to obrovská reforma, prináša aj veľa technických a ľudských výziev, ktoré potrebujú niekedy dolaďiť. Ľuďom sme však sľúbili, že vďaka PAAS lepšie zaparkujú pred svojím domom, čo sa podarilo. Potvrdzujú nám to rezidenti i starostovia dotknutých mestských častí.

Veľkou premenou prešla nedávno Križna ulica: autá z chodníka sú preč, takže sa naň pohodlne zmestia nielen chodci, ale našlo sa miesto aj pre lavičky a zeleň. Kde však teraz parkujú rezidenti?

nich zarábali. Tieto prenájmy sme zrušili.

Ktoré konkrétne?

Ide o parkoviská na Vazovovej ulici vedľa daňového úradu, na Americkom aj Floriánskom námestí a štvrtá je Garáž Križna na Námestí Martina Benku, ktorú dnes prevádzkuje Mestský parkovací systém. Dohromady je to viac ako dvesto parkovacích miest, ktoré sme otvorili pre každého rezidenta s PAAS kartou za 39 eur ročne.

Mnohí Bratislavčania sa cítia byť cudzincami vo vlastnom meste, keďže mimo svojej zóny môžu s bonusovou kartou parkovať zadarmo len dve hodiny denne. Čo im odpoviete?

Spokojní sú napriek tomu, že miest ubudlo?

Tak funguje regulácia parkovania - aj keď sa niekde vyznačí menej miest, je tam, paradoxne, viac voľných, viac neobsadených parkovacích miest, čiže ľahšie zaparkujete. Pred reguláciou mohol ktokoľvek parkovať na Križnej neobmedzene, miesta boli obsadené. Parkovacie miesta ubudli len na časti Križnej ulice, ale v jej okolí, naopak, pribudli štyri nové parkoviská. Hoci stáli na mestských pozemkoch, donedávna ich mali v rukách súkromníci, aj na

sa mu nepošle automaticky. Pri každom takomto zázname sa ešte raz overuje, či parkovné naozaj nezaplatil. Ak sa zistí, že ho uhradil, hoci s menším oneskorením, alebo bol problém v našom systéme, pokuta mu nepride.

Nemá byť sieť parkomatov hustejšia?

Žiaľ, parkomaty meškajú pre čipovú krízu, čo nie je problém Bratislavy ani Slovenska, ale celosvetový. Dopĺňame ich našimi zmluvnými prevádzkami, kaviarňami či obchodmi, kde tiež môžete parkovné uhradiť. Označené sú logom aj tabuľou PAAS. Zatiaľ ich je približne dvadsať a osvedčili sa, takže ich chceme viac.

Prečo však nemôžu Bratislavčania parkovať zadarmo a neplatia iba cezpoľní? Taký model by nefungoval. Keď niekto tvrdí, že rozdá parkovacie karty všetkým Bratislavčanom bezplatne a niečo sa zmení, zavádza. Ak vidíte pred bytovkami plné parkovísk, tak v drvivej väčšine ide o autá Bratislavčanov z inejestskej časti. V priemere len asi 20 percent vozidiel parkujúcich v našom meste patrí dochádzajúcim. Niektorí sa možno cítia byť cudzincom vo svojom meste preto, lebo musíme v inej zóne PAAS platiť, no pre mňa je ním ten, kto krúži

s autom desiatky minút okolo svojho domu a nevie nájsť voľné miesto.

Predsa len. S pilotným projektom parkovania začala ešte v roku 2019 ako prvá Petržalka, a ten umožnil aj nerezidentom bezplatne parkovať. Nielen počas dňa, ale mimo vyznačených miest dokonca v noci. Nechceli ste sa inšpirovať?

Petržalský systém reguloval najskôr iba parkoviská, my však od začiatku riešime parkovanie komplexne. Aby sa situácia s parkovaním v zóne dostatočne zlepšila, treba regulovať aj ulice. Nemožno napríklad ponechať nelegálne parkovacie miesta na zeleni či na chodníkoch. Aby pravidlá boli čo najzrozumiteľnejšie a v uliciach bol poriadok, v PAAS zónach platí základné pravidlo, parkovanie je povolené iba na riadne vyznačených miestach. V každom prípade, so starostom Jánom Hríkom sme sa zhodli, že celomestská parkovacia politika má byť jeden systém a nemôže byť zadarmo.

Rok pred zavedením PAAS spustilo pilotný projekt aj Nové Mesto. Na rozdiel od Petržalky parkovanie nerezidentov spoplatnili hneď a miestnych zvýhodnili parkovacou kartou. Čiže princíp rovnaký, aký neskôr zaviedlo mesto. Je to tak?

Testovanie parkovacej politiky v Novom Meste vrátane spoplatnenia pripravoval starosta Rudolf Kusý spolu s nami a spolu sme ho aj zavádzali. Som rád, že aj v komplikovanej zóne v okoli Tehelného poľa sa systém osvedčil, domáci majú kde parkovať i vtedy, keď sú tam futbalové zápasy.

Lenže mnohé autá nerezidentov sa teraz presunuli do lokalít, kde PAAS ešte neplatí. Čo s tým?

Je to jeden z neželaných efektov postupného zavádzania parkovacej politiky, no proces nevieme urýchliť. Dnes máme zaregulovaných približne 16-tisíc parkovacích miest a ďalšie tisícky na reguláciu čakajú. Nedá sa to urobiť zo dňa na deň, dôležité je však pokračovať v rozširovaní zón PAAS.

Ktoré sú na rade?

Teraz v septembri to bude už len jedna zóna v Ružinove, ďalšie spustíme na budúci rok. Rozhodneme sa podľa toho, kde bude problém s parkovaním najpálčivejší, a to nám okrem našich dát povedia starostovia mestských častí a obyvatelia. Každú zónu zavádzame až po participácii s ľuďmi, keďže najlepšie poznajú svoje ulice.

Koľko už mesto získalo z PAAS, kde končia tieto peniaze?

Z rezidentských kariet dostáva 50 percent mesto, druhá polovica ide mestským častiam, za prvý polrok sme im poslali približne 400-tisíc eur. Z hodinového poplatku je určených 15 až 20 percent pre mestské časti, zvyšok zostane mestu. Cieľom PAAS však nie je vyberať peniaze od ľudí, ale zabezpečiť lepšie parkovanie pre rezidentov a skvalitniť verejný priestor.

Najnovšie sa dá parkovné zaplatiť aj v zmluvných prevádzkach mesta - v kaviarni či potravinách.

Získané financie sú príjmom Fondu mobility a použijú sa presne v tých zónach, kde sme ich vybrali, na to dohliadneme. Zatiaľ však PAAS nezarába, investície do zavádzania systému sú zatiaľ oveľa vyššie ako príjmy.

V polovici júla ste otvorili tri záchytné parkoviská P+R, dve na okraji mesta, no jedno priamo v zóne PAAS na Macharovej ulici. Prečo takéto rozhodnutie?

Pôvodne malo byť parkovisko Macharova súčasťou PAAS, pri pripravovaní zóny sa ale ukázalo, že o parkovisko nebol záujem, keďže je ďalej od bytov ako parkovanie na ulici. Parkovisko je zároveň blízko MHD zastávky aj diaľnice na Einsteinovej. Rozhodli sme sa teda poskytnúť ho prichádzajúcim

vodičom, aby nešli autom až do centra. Ako záchytné parkovisko vo vnútornom meste.

Už druhý týždeň treba platiť za parkovanie na Tyršovom nábreží pod Starým mostom. Nemohlo byť záchytné parkovisko práve tam, v blízkosti zastávky električky?

Určite nie. Tyršák je atraktívne miesto vo vzácnnej rekreačnej oblasti pri rieke, takmer v Sade Janka Kráľa, nemôžeme ho premeniť na záchytné parkovisko so stovkami áut. Službiť má všetkým, ktorí si sem prídu oddýchnuť, zacvičiť si či za kultúrou. Vďaka tomu, že sme ho spoplatnili, tam dnes zaparkujete bez problémov, a to prvé dve hodiny zadarmo. Jeho obsadenosť sledujeme a keď zistíme, že sa napríklad počas ví-

zmeníte aj to? Eudia v nich majú chaos.

Jedným z cieľov parkovacej politiky PAAS je práve zjednotiť pravidlá parkovania v celom meste. Doteraz v rôznych mestských častiach platili rôzne pravidlá, rôzne požiadavky napr. na získanie rezidentskej karty. Situácia sa však aj medzi zónami v rámci PAAS líši. Niekde majú rezidenti problém zaparkovať najmä v noci, niekde cez deň, niekde stále. Áno, chceme pravidlá zjednodušovať a podľa možnosti zjednocovať. Veľa o tom diskutujeme aj so starostami, napokon, zónu PAAS nevieme urobiť bez nich.

kendu veľmi nevyužíva, tak vtedy bude bezplatné. Ani režim na Tyršovom nábreží nie je nemenný, prispôbime ho záujmu návštevníkov.

Aké ďalšie zmeny pripravujete?

Zvažujeme, že umožníme platbu za parkovanie aj cez SMS, hoci v prípade PAAS je pomerne komplikovaná a drahá. Diskutujeme tiež o tom, že jeden rezident bude môcť mať v rámci PAAS dve autá, nebude musieť to druhé prepisovať na niekoho iného v domácnosti. Určite sa budeme baviť aj o znížení ceny abonentských kariet pre ľudí, ktorí vlastnia v zóne nehnuteľnosť, aj o zjednodušení značenia zón.

Budú naďalej v rôznych zónach rôzne pravidlá? Ne-

Je teda šanca, že napríklad bonusová karta mi bude platiť kdekoľvek v Starom Meste, vrátane úsekov s hodinovou tarifou 2 eurá? Dnes to tak nie je.

Aj toto má byť jedna z pripravovaných zmien. Skúsenosti s PAAS po tých ôsmich mesiacoch nám ukazujú, čo funguje dobre a čo treba zmeniť. Ľuďom chceme poskytnúť ten najlepší servis. Systém PAAS chceme zjednodušiť, zlepšiť, sprehľadniť, a v niektorých prípadoch aj zlacniť.

(ac)

Foto: magistrát, bn

Celý rozhovor si prečítajte na www.banoviny.sk

ČLOVEK, KTORÝ ZMENIL SVET

TÉMY PREDNÁŠOK ▼
Prednáša Pavel Moudrý

- 1 ZMENA OD VEČNOSTI DO ČASNOSTI
- 2 ZMENA NA SVADBE
- 3 ZMENA SRDCA
- 4 ZMENA VÁŽENÉHO MUŽA ► Môžete sa tešiť na ďalšie témy.

INFORMÁCIE: 0907 630 349 | bratislava.dotknisaneba.sk

PETRŽALKÁ vždy o 18:00 hod.
každý **UTOROK** od 6. 9. – 13. 12
Wolkrova 4 (v zasadačke na prízemí)

DÚBRAVKA vždy o 19:00 hod.
každú **STREDU** od 7. 9. – 14. 12.
M. Schneidera – Trnavského 2/A

Vstup voľný

DÁMSKA ŠATŇA

25.09.2022
20:00

AUTOR: ARNOŠT GOLDFLAM

EVA PAVLÍKOVÁ
LENKA BARILÍKOVÁ
ALENA PAJINKOVÁ
JANA KOVALČÍKOVÁ

RÉŽIA: MICHAL SPIŠÁK

Šimák Zámok Pezinok

PREMIÉRA

EXTERIÉR

Do mesta vlakom

VAJNORY

Zanedbaná historická budova a okolie železničnej stanice Vajnory čokoro zmenia svoj vzhľad. Vzniknúť tu má záchytné parkovisko a prestupný terminál. „Z Vajnôr sa vlakom dostanete na hlavnú stanicu za desať minút. To všetko v pohodlí a bez stresu v dopravnej zápchke. Cestovanie železničnou dopravou chceme ponúknuť aj tým, čo bývajú ďalej od stanice. Pripravili sme preto projekt záchytného parkoviska a prestupného terminálu na železničnej stanici Vajnory, vďaka ktorému vznikne 20 parkovacích miest. Vynovíme tiež zastávku autobusov vrátane zázemia a obrátiska. V pláne máme tiež priviesť na stanicu cyklotrasu,“ priblížil vajnorský starosta Michal Vlček. (ts)

Foto: BSK

Zariadenie pre autistov

BRATISLAVA

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) vytvoril miesta s celoročnou pobytovou formou pre autistov. Špecializované zariadenie otvoril v Plaveckom Podhradí.

„Využili sme potenciál župného Zariadenia sociálnych služieb Pod hradom. Z vlastných prostriedkov sme zrekonštruovali jeden z objektov v areáli tak, aby sa v ňom mohla poskytovať služba celoročnou pobytovou formou dospelým osobám s autizmom,“ uviedol predseda BSK Juraj Droba. Ďalším plánom BSK je vybudovať na Znievskej ulici v Petržalke úplne nové zariadenie pre dospelých s poruchou autistického spektra. (ts)

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

SESTRIČKA Z KARLOVKY

Dávno mám po 70-tke, ale mladší sa nehlásia

KARLOVA VES

Posadila sa k počítaču, aby spísala, čo všetko dnes strpčuje pacientom život. „Je mi veľmi ľúto, keď sa napríklad babička rozplače, že ju lekári odmietajú, lebo majú plno,“ vysvetľuje zdravotná sestra BOŽENA BENKOVÁ jeden z dôvodov, prečo sa odhodlala poslať nám do redakcie list s označením 'Zamyslenie'. Hoci má 73 rokov, stále ju nájdete v ambulancii karloveskej polikliniky.

V zdravotníctve pracuje viac ako polstoročie, no na dôchodok sa nechystá: „Kto by ma nahradil, keď sa mladší nehlásia? Okrem toho, svoju prácu milujem a energie mám dosť, dokonca som v živote nebola na péenke.“

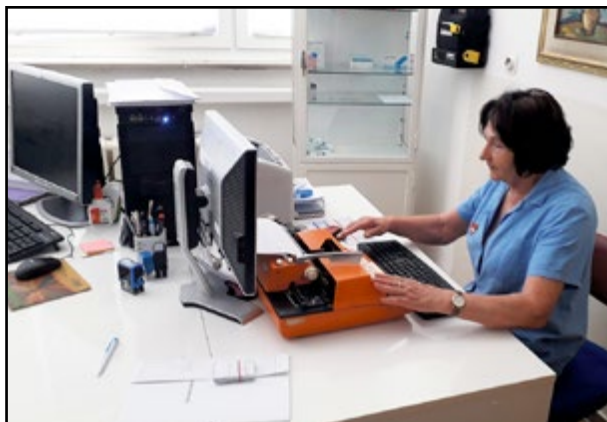
Božena Benková začína na áre na Kramároch, čo vraj bola veľká škola, ktorú odporúča každej zdravotnej sestre. Robila všetko, od kontroly prístrojov, na ktorých boli napojení pacienti v umelom spánku, cez pichanie injekcií či odsávanie hlienov až po hygienu a výmenu posteľnej bielizne. Posledné roky pracuje ako ambulantná sestra v kardiologickej ambulancii v Poliklinike Karlova Ves.

Prišli sme za ňou v čase,

Božena Benková pri vyšetrovacej posteli – jedinom novom kuse nábytku.

keď bola v ambulancii sama, lekár ochorel. Pacienti napriek tomu prichádzali alebo telefonovali, mnohí chceli ak už nie vyšetrit', tak aspoň recept na lieky. „Ja však lieky nemôžem predpisovať,“ vysvetľuje,

Starú „consulku“ stále využíva.

čas. „Takú na Slovensku len tak nenájdete,“ odľahčuje s úsmevom Božena Benková. „Všetko je tu ešte z čias bývalého režimu, stôl, stoličky, dokonca používame písací stroj Consul, pomaly zberateľský kus. Nová je jedine vyšetrovacia posteľ, keďže na tej starej odpadli nohy.“

Viac ako skromné vybavenie ju však trápi iné. „Počas tých rokov som zažila mnohé zmeny a reformy. Je mi ľúto najmä toho, že sa skomplikovala dostupnosť liečby pre bežných ľudí, dôchodcov či inak znevýhodnených. Dnes je ťažké nájsť si obvodného lekára alebo špecialistu podľa rajónu. Mnohí sú preťažení, a tak vás nemilosrdne pošlú inde. Napokon, aj my máme takmer všetky termíny obsadené na tri mesiace dopredu.“

Nerada tiež počúva, keď pacienti natočia EKG a on sa opýta – koľko platím? A čuduje sa, že nič. Božena Benková nechápe ani to, prečo sa z pacienta stal klient, ktorý si musí priplácať za akože nadštandard, napríklad za dohodnutý termín vyšetrenia, niekde treba prispieť aj na samotné vyšetrenie alebo si lekár vypýta registračný poplatok. „Nechcem sa sťažovať, ale my starší si pamätáme časy, keď zdravie nemalo s komerciou nič spoločné. Napokon, všetci sme povinne poistení, takže by sme mali mať nárok na rovnakú zdravotnú starostlivosť.“

Mnohé zmeny zákonov, príkazov a zákazov podľa nej zbytočne komplikujú pacientovi život. „Jednou z nich je predpis trvalej liečby u špecialistov či obvodných lekárov. Predtým stačilo, aby pacient prišiel na vyšetrenie, a zároveň dostal recept na mesiace dopredu, takže nemusel chodiť kaž-

Nesed'te doma, poďte si zatréňovať na cvičko

Takto sa cvičilo počas športového dňa pre verejnosť s názvom Cvičkolympiáda.

BRATISLAVA

Naozaj vynikajúca možnosť, ktorú môžete využiť aj vy. Bratislava spustila projekt Cvičko - sieť workoutových ihrísk spolu s tréningovým programom zadarmo.

Priamo v centre nášho mesta nájdete šesť workoutových ihrísk, určených pre všetkých, nielen pre aktívnych športovcov. Zostava cvičiacich prvkov je na každom jednom iná, niektoré sú usporiadané viac na posilňovanie s vlastnou váhou, iné zas na podporu srdcovo-cievneho systému. Projekt Cvičko ponúka zároveň špeciálne vi-

Foto: ac

deonávody s tréningami od uznávaného trénera Maroša Molnára, ambasadora amatérskeho športu v Bratislave. Ihriská spojené bežecými okruhmi sú na oboch nábrežiach Dunaja. Popri rieke vznikli tieto športové stanovišťa: Cvičko Lanfranconi, Cvičko Nábřežie, Cvičko Promenáda, Cvičko Most SNP, Cvičko Tyršák a Cvičko Apollo. „Podarila sa nám krásna vec pre ľudí, ktorí žijú v Bratislave,“ zhodnotil pre banoviny.sk Maroš Molnár s tým, že bezplatne si môžu zacvičiť naozaj všetci, od detí po seniorov, a ešte majú dispozíciu aj cvičebný program

a tréningové návody. Pre každé cvičko sú tri rôzne videá, ktoré sa odlišujú podľa náročnosti. Každý si tak môže zacvičiť, čo chce, podľa svojich fyzických

schopností. „Čo cvičko, to iný tréning, ktorý sa dá kombinovať aj s behom – odevičím, odbehnem, zase odevičím na druhom cvičku. Všetko s cieľom, aby ste boli čo najviac fit,“ odkazuje Maroš Molnár.

A ako sa ukázalo, nápad oceňujú mnohí Bratislavčania, cvičká sa zaplnili hneď od prvých dní. Ak ste na workoutovom ihrisku ešte neboli, určite ho vyskúšajte. Video tréningy sú pre všetkých dostupné na webe cvicko.sk.

V rámci projektu Cvičko sa má ďalej rozširovať sieť verejných exteriérových cvičísk, aby si čo najviac ľudí mohlo pohodlne zacvičiť na čerstvom vzduchu. Nové workoutové ihriská spravuje mestská organizácia STaRZ.

(ms)

Foto: magistrát

Cvičko pod Mostom SNP

HUSACIE/ KAČACIE HODY na zámku

REZERVÁCIE
od 19.09.2022
033/79 89 000

www.zamokpezinok.sk

Kluby ZDRAVIA

V PETRŽALKE v roku 2022

8. 9. AKO SI UDRŽAŤ ZDRAVÉ SRDCE

20. 10. MÁTE TRI ZDRAVÉ POSTOJE K ZDRAVIU?

24. 11. SLADÍ, LIEČI A NEPRIBERÁ SA Z TOHO. ČO JE TO?

15. 12. UZDRAVUJÚCA MOC POZITÍVNYCH EMÓCIÍ

KDE: Wolkrova 4, BA – Petržalka (v zasadačke na prízemí)

Kontakt: Mgr. Juraj Turóci | 0948 526 722
bratislava.dotknisaneba.sk

Život a zdravie

Biela noc prinesie viac ako 50 diel, sprístupní legendárny Jalta bar a ďalšie unikátne miesta

Do bratislavských ulíc sa túto jeseň už tradične vracajú umelecké inštalácie od zvukných mien z celého sveta. Festival Biela noc sa bude konať od 16. do 18. septembra a predstaví unikátne svetelné dizajny, laserové mappingy a ďalšie diela od domácich aj zahraničných umelcov. Riaditeľka Bielej noci Zuzana Pacáková v rozhovore prezrádza najzaujímavejšie mená umelcov a vysvetľuje, prečo sa vrátili k pôvodnému víkendovému formátu.

V roku 2021 trvala Biela noc dva týždne, tento rok ste sa vrátili k pôvodnému trvaniu jedného víkendu. Čo vás k tomu viedlo?

K dvom týždňom Bielej noci nás motivovala pandémie a túžba udržať kontakt ľudí so súčasným umením živý a bezpečný aj napriek rôznorodým obmedzeniam. Dostali sme na tento formát krásne reakcie, ale, bohužiaľ, nám nedovoľuje uskutočniť všetko, čo robí Bielu noc kvalitnou a „našou“. Ak chceme priniesť na Slovensko renomovaných zahraničných umelcov a technologicky náročnejšie diela, dva týždne sú v našich pomeroch absolútne nezaplátiteľné. Počas pandémie sme ľuďom priniesli kvalitné veci z domácej scény, ale formát a rozpočet nám výrazne ovplyvnil dramaturgiu – bolo menej interakcie a viac objektov či sôch – zamerali sme sa na diela, ktoré nepotrebovali stráženie a vydržali aj prípadný vandalizmus či výkyvy počasia. Formát troch nocí nám dáva väčšiu slobodu a umožňuje nám predviesť pestrosť umeleckých prístupov a žánrov.

Na koľko diel sa môžeme tento rok tešiť? Stihnú si ich návštevníci pozrieť za jeden víkend?

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Tento rok je na diela štedrý – na bratislavskej festivalovej mapke prinášame cez 50 zastávok, pričom viaceré obsahujú hneď niekoľko diel na rovnakej adrese. Preto vždy odporúčam program si vopred naštudovať a naplánovať si predovšetkým časovo obmedzené živé performancie či koncerty. Program zostavujeme tak, aby sa dalo stihnúť vidieť takmer všetko.

Ako bude fungovať vstupné? Bude nastavené podobne ako minulé roky – teda časť diel bude sponzorovaná a časť k dispozícii verejnosti zdarma?

Pre Bielu noc je kontakt umenia s verejným priestorom dôležitý, preto vždy časť diel inštalujeme priamo v uliciach, na námestiach či iných voľne dostupných lokalitách. Zároveň však potrebujeme kapacitne limitovať krehkejšie diela v interiéroch a tiež dofinancovať festival z predaja vstupného. Vstupné zostáva aj naďalej naozaj symbolické vzhľadom na celkové náklady. BN Pass stojí 15 eur a umožní prístup ku všetkým dielam počas celého trvania festivalu s tým, že deti do 12 rokov a držiteľia ZŤP preukazu majú vstup zdarma. Odporúčam

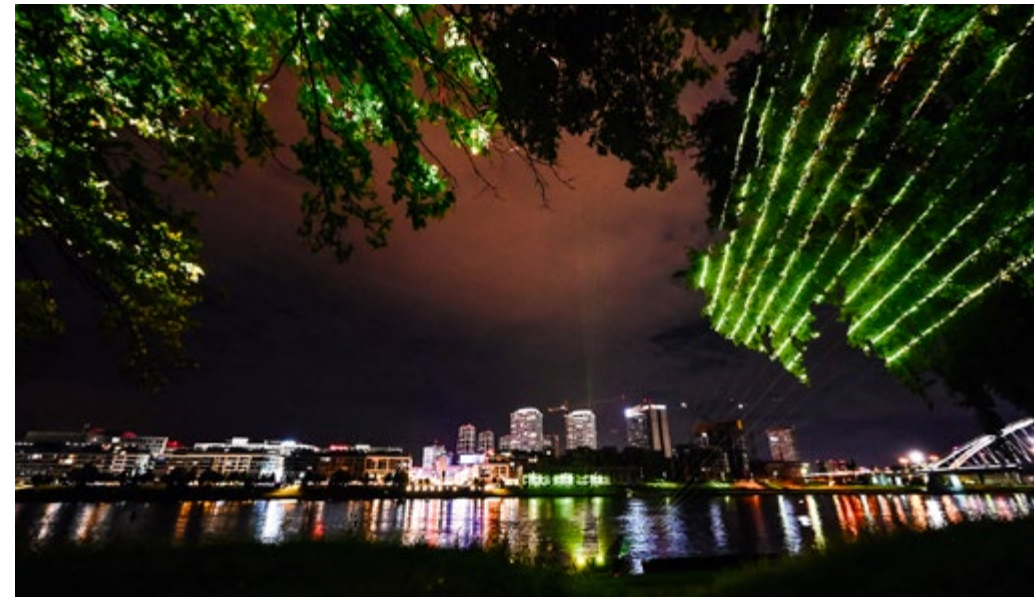
však sledovať program, pretože niektoré špecifické diela ako vybrané koncerty či unikátna 3D inštalácia majú vstupné zvlášť, mimo BN Pass. Je ich však naozaj málo.

Vráti sa po ukončení prísnych pandemických opatrení aj zahraničné mená, alebo budete pokračovať v minuloročnom trende podporovať najmä domácu scénu?

Návrat k trojdňovému formátu sme si zvolili aj preto, aby sme do Bratislavy a Košíc mohli priniesť svetovú špičku súčasného umenia. Budeme mať naozaj prestížnych tvorcov napríklad z Fran-

Generálnym partnerom je aj tento rok JTRE.

cúzska, Belgicka, Japonska, Nového Zélandu, Kanady, Anglicka, Nemecka, Maďarska, Rakúska či Čiech.

Môžete prezradiť niektoré z mien, ktoré tento rok predstavia svoje diela?

Program je tento rok plný zvukných mien. Francúz Patrick Tresset v Primaciálnom paláci predstaví inštaláciu, v ktorej sa divák stáva živým modelom pre trojicu robotov. Belgickí Superbe predvedú multi-mediálny zbor, v ktorom bude návštevník dirigentom a viacerými členmi zboru zároveň. V Sklade č. 7 zažijeme svetovú premiéru od NONOTAK, ktorú toto francúzsko-japonské duo pripravilo priamo pre náš festival. Intenzívne interaktívne zážitky prinesú aj Gabor Kitzinger, LP Rondeau, Moritz Wehrmann alebo Klaus Obermaier. Vráti sa aj hrví Filthy Luker a Pedro Estrellas, ktorí v roku 2019 zaútočili na Sklad č. 7 nafukovacou chobotnicou. Budeme mať ale aj naozaj veľa skvelých domácich tvorcov. Nemôžem spomenúť všetkých, ale diváci už napríklad určite poznajú mená ako Viktor Frešo, Dorota Sadovská, Marek Kvetan, Stroon, Ján Šicko, Dominika Žáková, Veronika Zúbek Kocourková, Pjoni, Dáša Krištofiovicová, Tomáš Danielis, Debris Company, Quasars Ensemble a ďalší.

Aké diela budú patriť medzi najväčšie lákadlá tohtoročnej Bielej noci?

Myslím si, že ľudí poteší množstvo interaktívnych diel. Populárny býva aj svetelný dizajn a laserové mappingy, ktoré pracujú s bratislavskou architektúrou. Verím, že mnohých poteší aj 10-metrový svetelný objekt v tvare rozprávkového mesiaca na promenáde pri Dunaji. Predpokladám, že záujem vzbudia aj nové festivalové lokality ako napr. v bežný deň neprístupný Jalta bar, takmer dokončená Eurovea Tower, Nová tržnica či Zrkadlová sieň Primaciálneho paláca.

Sústredia sa opäť v okolí širšieho centra Bratislavy, a budú rozdelené do viacerých trás?

V Bratislave máme tradíciu troch hlavných festivalových trás. Vodná kopíruje promenádu popri Dunaji, historická vedie prevažne Starým Mestom, a tretia sa sústreďuje okolo budovy NBS. Máme však aj zastávky ďalej od centra. V spolupráci s platformou DOM pozývame napríklad na výstavu súčasnej tvorby do Prüger-Wallnerovej záhrady na Nekrasovovej ulici, a vďaka svetelnému dizajnu a laserovému mappingu prvýkrát do programu zapojíme Novú tržnicu na Trnavskom mýte.

Predstavíte v rámci rozmiestnenia diel po Bratislave aj nejaké zaujímavé miesta a zákutia, kam možno väčšina návštevníkov ešte nezavítala?

Teším sa, že tento rok sprístupníme napríklad legendárny Jalta bar na Gorkého ulici; myslím si, že to bude výnimočný zážitok. Jalta bar je krásny, ale už dlho chátrajúci priestor, ktorý svetlom a hudbou oživíme, vytvoríme v ňom novú svetelnú „architektonickú“ vrstvu – doslova dotvoríme svetelnú kupolu starého baru. ■

Foto: Martina Mlúchová

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Dohliadnu na Pentagon

VRAKUŇA

Vysunuté pracovisko mestskej polície pri Pentagone bude čoskoro realitou.

Pracovisko otvoria v prvej polovici septembra. Front office bude verejnosti k dispozícii od pondelka do piatka od 7.30 h do 15.30 h, avšak hliadky mestskej polície ho budú využívať aj mimo úradných hodín. (ivk)

Opravili ohniská

BRATISLAVA

Pracovníci Mestských lesov v Bratislave vynovili desať ohnisk na opekánie v celom lesoparku.

Každé ohnisko má tri nízke lavičky pri ohni a „A-set“ aj so stolom na jedenie či prípravu jedla. Opravené ohniská nájdete na Železnej studničke, na Kamzíku (Americké námestie), medzi Snežienkou a Kamzíkom, pri studničke Pod Dubmi, v Kačinskej doline aj nad Peknou cestou. (ms)

Viac článkov zo života v Bratislave nájdete na www.banoviny.sk

a aj na Facebooku www.facebook.com/banoviny

Ste za? Niektoré e-kolobežky majú „ešpézetku“

Kolobežky majú výrazné registračné číslo nielen vzadu, ale aj vpredu a na boku.

BRATISLAVA

Všimli ste si? V meste pribudli zdieľané zelené e-kolobežky, ktoré majú vpredu, vzadu aj na boku viditeľné registračné číslo. Viacerí Bratislavčania to privítali, keďže k bez-

ohľadnosti podaktorých jazdcov prispieva aj anonymita.

Len nedávno bratislavská polícia informovala, že na ceste pre cyklistov neďaleko Tematinskej ulice v Petržalke sa zrazil kolobežká s inou

kolobežkárou, no ušiel bez zastavenia. A žena skončila s ťažkým zranením nohy v nemocnici... „Aj pre takéto prípady má podľa mňa význam parkovanie. Dodržiavanie pravidiel monitorujeme a v odôvodnených prípadoch jazdcov penalizujeme.“

Zaujímavý je tiež výsledok prieskumu návykov a povedomia o pravidlách jazdy na e-kolobežke, ktorý spoločnosť uskutočnila medzi svojimi jazdcami na Slovensku. Ukázalo sa, že spomedzi stanovených pravidiel slovenskí e-kolobežkári najlepšie ovládajú, že nemajú jazdiť na červenú, že na kolobežku patrí iba jeden jazdec a že jazda pod vplyvom alkoholu je zakázaná. „Tretina opýtaných však nevie, či je povinná pri jazde helma (aktuálne je iba odporúčaná) a polovica si myslí, že je povolená jazda po chodníku (na e-kolobežkách sa treba pohybovať po cyklochodníkoch alebo na cestách s nízkou frekvenciou dopravných prostriedkov),“ dodal Boris Ivan. (ac)

Foto: Marián Dekan, shutterstock

Takto sú označené zdieľané kolobežky v Londýne.

ku zdieľaných e-kolobežiek spustili v Bratislave vlnu v júni a zatiaľ nedostali žiadnu oficiálnu sťažnosť alebo správu o nehode či zranení spôsobenom ich kolobežkou. Boris Ivan tiež konštatoval, že veľmi zriedkavé sú prípady vandalizmu na e-kolobežkách: „Používatelia vo všeobecnosti zaobchádzajú s e-kolobežkami opatrne. Noví zákazníci musia pri registrácii prejsť v aplikácii TIER nepreskočiteľným tutoriálom s vysvetľujúcimi obrázkami. To zahŕňa okrem iného aj upozornenie na pravidlá jazdy a správne parkovanie. Dodržiavanie pravidiel monitorujeme a v odôvodnených prípadoch jazdcov penalizujeme.“

V našom meste najnovšie nájdete viacero zdieľaných zelených e-kolobežiek, ktoré majú okrem bežného registračného čísla navyše výrazné registračné číslo vyznačené čiernym písmom na žltom pozadí, a to vpredu, vzadu aj na boku. V skutočnosti to nie je „ešpézetka“, teda EČV, no v prípade kolízie máte minimálne šancu odfoťiť si číslo kolobežky s bezohľadným jazdcem, ak by sa k zodpovednosti neprihlásil. Ide o kolobežky TIER, ktorých je v Bratislave aktuálne 800. Ako sme však zistili, takúto „ešpézetku“ majú iba niektoré z nich a ďalšie možno ani nepribudnú. Majú ju totiž len tie kusy, ktoré k nám priviezli z Londýna, kde je výrazná registrácia na rozdiel od Slovenska povinná. Firma však uznáva, že registračné číslo má význam vo viacerých prípadoch. „Registračné číslo pomáha lokalizovať e-kolobežku a prispieva k efektívnejšej spolupráci s políciou, napríklad v situáciách, ak niekto nechá elektrokolobežku na nesprávnom mieste,“ potvrdil Boris Ivan, City manager TIER pre Slovensko. Zároveň uviedol, že prevádz-

Čo chcú ľudia

Na našom webe banoviny.sk sme zverejnili anketu s otázkami: Súhlasíte, aby mali všetky e-kolobežky výrazné registračné číslo? Z odpovedí čitateľov vyplýva, že 81 percent je za, 1 % uviedlo, že sa nevie vyjadriť a podľa 19 % hlasujúcich by to bolo zbytočné. Čo si myslíte vy?

E-bikeri, vyskúšajte najkrajšie trasy na Liptove

Liptov ponúka viac ako 850 km cykloturistických značených trás. Veľkú časť jeho krás tak môžete spoznávať priamo zo sedadla bicykla. Máme niekoľko tipov na cyklotrasy, ktoré sa oplatí vyskúšať.

Ak patríte medzi zanietených cyklistov, na Liptove nájdete cyklotrasy všetkých náročností, od jednoduchých pre úplných začiatočníkov až po traily, ktoré si vyžadujú výbornú kondíciu cyklistu. Vyberte si, čo vám vyhovuje najviac.

Vikendový cyklovýlet

Pokiaľ Liptov ešte nepoznáte, odporúčame vyhraďiť si na najkrajšie trasy niekoľko dní alebo aspoň víkend. Aby ste mali väčšinu trás v blízkosti, ideálne je ubytovať sa v srdci Liptova.

E-bike z modernej požičovne

Spoznávať kraj Liptova na bicykli je úplne iný zážitok, na ktorý len tak nezabudnete. Ak si však netrúfate na celodenné túry na klasickom bicykli, no láka vás predstava poznávacích jžd, porozmýšľajte nad požičaním elektrobicykla.

Odporúčame požičovňu elektrobicyklov v Demánová Rezort, pretože je jednou z najmodernejších na Slovensku. Každú sezónu v nej nájdete nové modely elektrobicyklov, vhodné nielen pre dospelých, ale aj pre deti.

Ak sa rozhodnete vybrať si e-bike v tejto požičovni, rozhodne sa rozhlídnite aj po rezorte. Ponúka nielen ubytovanie, ale takisto desiatky atrakcií, ktoré si užijete vy aj vaše deti.

3 NAJKRAJŠIE CYKLOTRASY

• **Cyklotrasa cez Chočské vrchy**

Jednou z náročnejších, no o to zaujímavejších trás, je cyklotrasa cez Chočské vrchy. Ide o trasu, počas ktorej vystúpite o 970 metrov vyššie, a bude vám trvať približne 3 hodiny.

Podľa na e-bike, čaká vás nádherný výhľad na celý Liptov, Chočské vrchy či rozsiahle Vysoké Tatry.

Okruh začnite v dedinke Kvačany. Počas trasy spoznáte Západné Tatry – Bukovinu, Malatinú, Malé Borové, Oblazy a vrátite sa späť do Kvačanov. Po stúpaní medzi Prosiekom a Bukovinou na vás čaká nádherný výhľad na celý Liptov.

• **Okruh okolo Liptovskej Mary**

Jednou z najobľúbenejších, no ťažších cyklotrás je veľký okruh okolo nádrže Liptovská Mara. Dĺžka trasy je približne 71 kilometrov, pričom vystúpite o 377 metrov vyššie. Bicyklovanie vám zaberie aj viac ako 8 hodín, preto sa na trasu dobre pripravte. Východiskovým bodom môže byť autobusová stanica v Liptovskom Mikuláši.

Cyklotrasa vedie zväčša dedinkami, spoznáte Trstené, Bobrovec, Pavlovu Ves, Liptovské

Behárovce, Liptovský Trnovec, Kvačany, Dlhú Lúku, Prosiek, Liptovskú Annu, Bukovinu, Bobrovník, Vlašky, Vluchy, Krmeš, Fiačice, Galovany, Svätý Kríž, Lazisko, Pavčinu Lehotu, Demánovskú dolinu, Ploštín aj Ilanovo... A potom sa vrátite do Liptovského Mikuláša.

Počas cesty si užijete výhľady na tradičné kostolíky, lúky, Liptovskú Maru aj nádhernú scenériu Západných, Vysokých a Nízkych Tatier.

Výhodou tejto trasy je, že na nej nie sú dlhé alebo náročné stúpania. Navyše, trasa vedie cez nie veľmi frekventované cesty.

• **Nádrž Čierny Váh**

Odľahlejšou, no krásnou trasou, je aj cyklotúra na hornú nádrž Čierneho Váhu. Je menej náročná ako predchádzajúce trasy, jej dĺžka je len o niečo viac ako 14 kilometrov. Stúpanie sa však odhaduje na vyše 640 metrov, preto vám cesta potrvá približne 4 hodiny.

Začína sa v obci Východná a vedie popri amfiteátri k rybníkom. Popod železniciu sa napája na lesnú cestičku, ktorá kopíruje trať železnice. Takmer 7 kilometrov budete neustále stúpať, až pokiaľ sa nedostanete k vodnej nádrži.

Čo po večeroch?

Pokiaľ sa rozhodnete odparkovať a zrelaxovať v Demánová Rezort, každý večer môžete stráviť vo wellnesse, kde na vás čaká niekoľko druhov saun či jacuzzi. Reštaurácia ponúka lahodné jedlá a v rezorte je pripravených množstvo animácií, ktoré očaria najmä vaše deti. ■

Viac na www.demanovarezort.sk

Relax vo vírivke či v saune, to všetko je pre vás.

www.banoviny.sk

Štúdio L+S má už 40

STARÉ MESTO
Nedajte si ujsť výstavu 40 rokov Štúdia L + S, pozrite si ju môžete už len do konca tohto mesiaca.

Výstava Divadelného ústavu v spolupráci so Štúdiom L + S prináša náhľad do tvorby dvoch vedúcich osobností divadla, Milana Lasicu a Júliusa Satinského, pri príležitosti 40. výročia otvorenia Štúdia L + S. Mapuje cestu od prvého stretnutia dvojice cez spoločné tvorivé začiatky, účinkovania nielen v Štúdiu L + S, ale aj v Divadle na korze, na Novej scéne a ďalších. Viac informácií nájdete na www.theatre.sk. (bn)

YMCA pozýva

STARÉ MESTO
Chcete vedieť, ako sa to so spolkom YMCA na Slovensku začalo a aké má jeho budova uplatnenie v súčasnosti?

Na tretí septembrový pondelok je v rámci podujatia Bratislavská YMCA v 20. storočí naplánovaná prednáška, kde sa dozviete aj to, čo nám tento spolok priniesol v oblasti bývania, vzdelávania, kultúry či športu. Zároveň si môžete pozrieť priestory historickej budovy, uvidíte, ako sa v súčasnosti využíva. Vstupné je dobrovoľné, viac sa dozviete na www.a4.sk. (bn)

ART INVEST
OBRAZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKCII
Žiadne poplatky
Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

SEPTEMBER V MESTE

BRATISLAVA

Vybrali sme pre vás viacero podujatí, ktoré vám i vašim deťom spestria dni príjem-

ným zážitkom. Informácie o ďalších priebežne uverejňujeme na našej webovej stránke banoviny.sk, inšpirujte sa! (bn)
Foto: archív

Račianske vinobranie

9. – 11. septembra

Na tradičných obaračkových slávnostiach v Rači bude opäť veselo. Užijete si koncerty slovenských hudobných hviezd v amfiteátri, tradičný alegorický sprievod či množstvo stánkov s občerstvením. Pribudne aj niekoľko noviniek, napríklad festival folklórnych nádejí v amfiteátri Knižkova dolina. Na tradičnom mieste nájdete rôzne kolotoče a v Parku J. M. Hurbana detskú zónu. Viac na www.raca.sk

Hravá hlava

do 11. septembra

Prijemné bádanie a zábavu ponúka výstava v Bibiane s názvom Hravá hlava – ak ste na nej ešte neboli, ešte stále máte šancu. Dozviete sa nielen to, ako hlavu stvárnňovali rôzni umelci, či ako v nej vzniká nápad a koľko váži mozog, ale aj to, čo sú vrásky, na čo máme zmysly a prečo oči nerastú. Dokonca sa hlavu môžete naučiť aj kresliť. Viac na www.bibiana.sk

tržnice. Nájdete tu najmä knihy, ale popri nich sa určite objavia aj grafiky, gramoplatne, pohľadnice, časopisy, CD-čka, komiksy a plagáty, známky, mince a iné zberateľské predmety. Vstup je voľný. Viac na www.staratrznica.sk

Bratislavská knižná burza

každú sobotu

V Starej tržnici môžete každú sobotu zísť na najväčšiu knižnú burzu na Slovensku, ktorá sprevádza pravidelný potravinový Trh-Piac-Markt. Táto jedinečná akcia sa koná vždy od 9. h do 15. h na poschodí tržnice. Nájdete tu najmä knihy, ale popri nich sa určite objavia aj grafiky, gramoplatne, pohľadnice, časopisy, CD-čka, komiksy a plagáty, známky, mince a iné zberateľské predmety. Vstup je voľný. Viac na www.staratrznica.sk

Biela noc

16. – 18. septembra

Aj tento rok prináša generálny partner JTRE do Bratislavy medzinárodný festival súčasného umenia Biela noc, ktorý prepája umenie s verejným priestorom. O výnimočný zážitok sa počas nočných prechádzok ulicami nášho mesta postarajú nielen vizuálne atraktívne inštalácie, ale aj netradičné koncerty a unikátne preformance. Viac na www.bielanoc.sk

Motosalón v Bory Mall

23. – 25. septembra

Príďte sa pozrieť na 6. ročník tradičnej prehliadky najnovších modelov áut a motoriek. Nákupná pasáž plná nablýskaných áut, sprievodný program, testovacie jazdy – to všetko na vás čaká v Bory Mall v čase od 9. do 21. hodiny. Viac na www.borymall.sk

Leto na hradbách

do 30. septembra

Nedajte si ujsť zaujímavé podujatia na Mestských hradbách. Na 14. septembra sú pripravené ďalšie akcie, ktoré si užijete: DJ Kinet (17.30 h), Koncert Terrible 2S (19. h) a premietanie filmu Chľasť (20. h). Rozlúčka s Bratislavským kultúrnym letom bude až 30. septembra. Viac na www.bkis.sk

Bratislava cez raster

do 30. septembra

V Dome kultúry Ružinov je celý mesiac zaujímavá výstava risografík štúdia Riso-to Design s názvom Pohľad na Bratislavu cez raster. Predstavuje výber 40 diel, ktoré zachytávajú architektúru a jedinečné zákutia nášho mesta. Viac na cultusruzinov.sk

Rudolf

Bratislava pre všetkých

Rudolf Kusý
na primátora Bratislavy

ZA ĽUDÍ KDH

Vážený Bratislavčania, milí priatelia,

doteraz nám primátor hovoril, čo sa bude robiť. Vysvetlil nám, čo je správne. Aj to, čo si máme myslieť. O parkovaní, električke pred Slovenským národným divadlom, električke do Petržalky. O tom, že je správne zneprijemňovať bratislavským vodičom život...

V demokracii to ale funguje naopak. Primátor počúva ľudí a rešpektuje ich názor. Ako starosta sa v Bratislave snažím 12 rokov ľudí počúvať a postupne robiť to, čo potrebujú. Nebojím sa bojovať za záujmy Bratislavčanov. Občas idem aj na hranu rizika a niekto, ako oligarcha Široký, sa mi za to odmení špeciálne znečistenou celou iba pre mňa.

Primátor musí rešpektovať všetkých Bratislavčanov. Starých, aj mladých, liberálov, aj veriacich, vodičov, aj chodcov či cyklistov. Bratislava patrí všetkým. A primátor by tu mal byť pre všetkých. Aj pre Vás.

Takým primátorom chcem byť.
Lebo pre mňa sú mojim tímom všetci Bratislavčania.

Váš Rudolf Kusý

Otjednavateľ: DOBRÁ VOĽBA a Usmernení Jarochova 296/VI, 83103 Bratislava-Nové Mesto
Dovozateľ: Temper Communication, s.r.o. Na Břance 6, 150 00 Praha 5, Česká republika, IČO: 29043620

Chcete Bratislavu pre všetkých? Máte skúsenosť, o ktorú sa chcete so mnou podeliť alebo sa stať dobrovoľníkom? Napíšte mi. Na webe: rudolfkusy.sk • Mailom: rk@rudolfkusy.sk • Listom: Rudolf Kusý, Dom kultúry Ružinov, Ružinovská 28, 820 09 Bratislava

Z dvojprúdovky štvorprúdovka

DÚBRAVKA

Dlho očakávaná premena dvojprúdovej Harmincovej ulice v Dúbravke na štvorprúdovú sa dostala do realizačnej fázy. Práce majú byť hotové do konca augusta 2023.

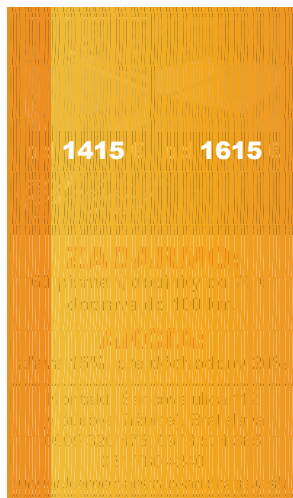
„Rozšírenie Harmincovej ulice je pre zlepšenie dopravy v meste zásadným infraštruktúrnym projektom. Jeho príprava sa ťahne už štvrtým volebným obdobím, roky bol tento projekt vnímaný ako nemožný, pretože si vyžadoval obrovské množstvo úsilia a práce na vysporiadanie, kúpu alebo zámenu pozemkov. Verím, že rozšírená Harmincova výrazne zlepši každodenný komfort pre vodičov a cestujúcich. Rozšírením odlahčíme dopravnú situáciu nielen v rámci mestskej časti,“ uviedol primátor Bratislavy Matúš Vallo. (nc)

Postavia tretí cyklomost

BRATISLAVA

Bratislavský samosprávny kraj plánuje vybudovať už tretí cyklomost ponad rieku Moravu.

Spojiť by mal tentoraz obce Gajary a Dürnkut na rakúskej strane rieky. Cyklomost má byť súčasťou medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 13. Most bude stáť v prirodzenom inundačnom území, musí byť preto odolný proti záplavám. (ts)

Rýchle obedy, pomalé večere – aj takto zažijete Indiu

Bedeker gurmána

RUŽINOV

Necelé tri mesiace prešli od otvorenia novej indickej reštaurácie v Ružinove a ako sme zistili, objavili ju už mnohí fanúšikovia exotických chutí. Vnútri bolo plno, dokonca jedno jedlo z menu (vegánske!) sa minulo krátko po dvanástej, takže museli ponuku doplniť.

Reštaurácia či skôr bistrot Mumbai Central je na rohu rušnej Miletičovej a Prievozskej ulice, vnútri však máme dopriatu pohodu, hoci takmer všetky miesta sú obsadené. Šéfkuchár Shrey Kadam, ktorý si vzal na starosť autentické chute a vône špecialít svojho domova, sa občas objaví pri niektorom stole, zaujíma sa, či sú ľudia spokojní. My áno, až na to vegánske jedlo, ktoré sa nám neušlo. „Nie je problém, o chvíľu bude pre vás pripravené,“ ubezpečuje sympatický Ind, ktorý žije na Slovensku viac ako desať rokov.

V ponuke obedového menu, ktoré podávajú od jedenástej, sú štyri rôzne špeciality, dve s mäsom, tretie vegetariánske a štvrté vegánske. Ku každému hlavnému jedlu, servírovanému v panvičke karahi, dostávame rovnakú prílohu: príjemne voňavú basmati ryžu, čerstvú zeleninu a skvelý naan chlieb, ktorý si pečú sami.

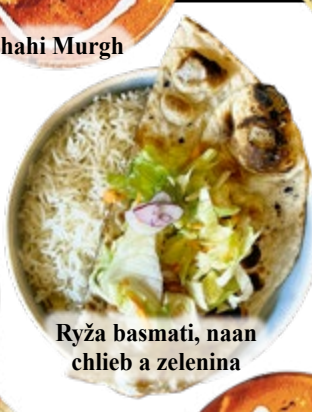
Chicken Dhaniya Adraki (8,50 €) sú šťavnaté kúsky kuracieho mäsa vareného v cesnakovo-zázvorovej omáčke. Chuťovo bohatý zážitek, kde najskôr vnímame koriander, až o čosi neskôr sa k nemu pridáva zázvor, ale naozaj intenzívne. Jemné maslo v ostrejšej omáčke

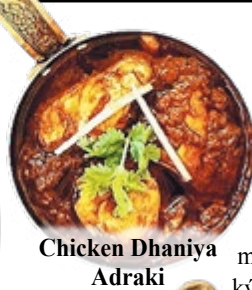
Shahi Murgh

Makai Koftu

Ryža basmati, naan chlieb a zelenina

Chicken Dhaniya Adraki

Paneer Korma

Testu-

jeme aj

vegeta-

riánsku

špecia-

litu Pa-

neer Korma

(7,90 €), tradičný

indický syr so zeleninou va-

rený v krémovej kurkumovej omáčke. Krásne farebné

a voňavé jedlo je chuťovo miernejšie, ak sa vám žiada

pikantného, na pulte je nachystaná domáca čili omáčka. Tú si môžete pridať

k akémukoľvek jedlu. Robia ju z papričiek, paradajok,

zázvoru a cesnaku, na konci však do omáčky pridávajú med,

takže oštiepte necítite v ústach príliš dlho. Mäkký paneer syr

je výborný, čerstvý, zjedli by sme ho aj samotný.

No a domov sme si dali zabaliť Makai Koftu (7,50 €),

spomínané vegánske jedlo, ktoré sa im minulo ako prvé.

Konštatujeme, že kukuričná kofta v paradajkovo-koko-

sovej omáčke je dokonalou alternatívou vyprážaných

mäsových guliek. Omáčka s bohatou chuťou pekne

Interiér zdobia aksamietnice, ľudia v Indii si ich spájajú s oslavami.

ladi s basmati ryžou aj s naan plackou, ktorú si do nej namáčame, a opäť vnímame výnimočnosť exotických indických chutí.

Odporúčame ochutnať aj niektorý z tradičných nápojov. Ani jeden nie je lacný, no je to chutná maškrtka, ktorá hrá farbami... Hoci si môžete poviete, že k obedu by sa vám hodilo niečo menej sladké ako indická limonáda Nimbu Pani (2,50 €) či jogurtový Rose Lassi (2,50 €). Zato nápoj Mumbai Lassi (2,90 €) z manga, kokosového mlieka, kardamómu a pistácií je taký úžasný, že by sme vypili aj dva litre.

Okrem obedov, ktoré si objednáte pri pulte a nachystajú vám ich expresne rýchlo, sú v ponuke pomalé večere pripravené podľa kulinárskych tradícií v rôznych kútoch Indie. Do špeciálneho menu zaradili 10 vyladených kombinácií hlavného jedla, ryže a niektorého zo 7 druhov indického chleba. Vyberie si naozaj každý a kto chce, tomu vyskladajú večeru presne podľa jeho chuti. Tento zážitok si však musíte vopred zarezervovať. (bn)

Foto: Marián Dekan

Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdíček

Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Bratislavské

Noviny.sk
www.facebook.sk/banoviny

Nový režim parkovania na Tyršovom nábreží

Po novom je parkovanie zadarmo len prvé 2 hodiny, následne je každá hodina spoplatnená sadzbou 1 €. Vodič neplatí ani v čase od 22. h do 7. h.

Martin Michlik: Super, konečne nebude parkovisko celý deň zapratané mimobratislavskými autami, ale bude sa tam dať normálne zaparkovať, keď pôjdu ľudia na prechádzku alebo si zacvičia. Doteraz nebola šanca tam parkovať, robili si z toho záchytné parkovisko zadarmo.

Valéria Terézia Dančiaková: A veľmi by prekážalo, keby tam bolo záchytné parkovisko zadarmo? Ja osobne nemám milióny, aby som si zaplatila každý deň niekde parkovanie, a cestovanie hromadnou dopravou je až príliš často nespoľahlivé a vlaky, ako aj iné prostriedky hromadnej dopravy sú v čase ranného presunu nechutne preplnené... Väčšinou idem inak ako autom, ale to sa nedá celoročne a ani bicykel nie je vždy riešenie, ak sa vyžaduje, aby človek v práci aj nejako vyzeral, a nie ako z telocvične.

Veronika Flimelova: Parkovanie by malo byť všade zdarma ako služba občanom.

Martin Michlik: Pre mňa ako občana je spoplatnenie s 2 hodinami zadarmo fajn. Je oveľa väčšia šanca, že tam zaparkujem, lebo to nebude obsadené ľuďmi z mimo BA. Záchytné parkoviská majú byť viac na okraji mesta, na menej luxusných plochách. Parkovanie v centre nie je právo, ale luxus. Všetci sa tam s autami nezmesia a spoplatnenie je jeden z mála spôsobov regulácie.

Foto: FB Bratislava – hlavné mesto SR

Križna ulica prešla viditeľnou premenou

Asfalt nahradila dlažba s lavičkami a zeleňou, pribudli aj cyklostojany.

Martin Pichna: Všimol som si, že je tam už menej parkovacích miest ako bolo predtým. Škoda, že ubúdajú. A tiež tam boli dva jazdné pruhy a teraz je tam len jeden jazdný pruh.

Patrik Lechan: V jednom jazdnom pruhu vždy parkovali autá, takže sa prakticky nič nemenilo.

Saška Axa: Zbytočne široké betóny na chodníku, mali by sa zúžiť. A radšej sadiť stromy do zeme, nie črepníkov...

Peter Markus: Do zeme nemôžu sadiť stromy, sú tam rozvody vody a kanalizácia, korene by ich časom roztrhali.

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trefné aj vtípné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Za slušné upozornenie arogancia

Privítala som, že konečne píšete aj o ohľaduplnosti cyklistov k chodcom. Stačí prísť na petržalské Chorvátske rameno, kde sa cyklisti a kolobežkári správajú, akoby súťažili na pretekoch Ferrari. Viem, že ten chodník nie je široký, ale títo ľudia zásadne doslova prefrčia tak tesne pri chodcoch, že už malý pohyb by spôsobil kolíziu, čo sa neraz aj stane.

Druhý problém je s majiteľmi psov. Často držia vódzky križom cez celý chodník, a keď ich človek slušne upozorní, reagujú arogantne. A v neposlednom rade určitú vzdialenosť od chodcov by mali dodržať aj bežci, nemusia na nich doslova dýchať.

Smutné je, že slušnú vzdialenosť nedodržia cyklisti, psičkári, kolobežkári, bežci, aj keď oproti nik nejde a pohodlne by mohli chodcov obísť. A na záver otázka: Prečo toto všetko sa nedá tiež riešiť zákonom? S kódexom ohľaduplnosti sa to nikdy nezlepší, a na slušné upozornenie sa chodcom ujde v lepšom prípade arogancia, v horšom aj hrubé nadávky, prípadne fyzický útok.

Gabriela z Petržalky

Diviaky objavili koše na bio odpad

Na Guothovej ulici 19 v Novom Meste diviaky pravidelne prevracajú nové labiné hnedé koše na bioodpad. Každé ráno po nich zostáva bordel, už tam videli aj potkany...

Peter

Pozn. red.:

Podobných prípadov je na Kramároch viac, OLO chce riešiť situáciu uzamknutím hnedých nádob na kritických uliciach. Ideálne by bolo umiestniť nádoby s bio dopadom do uzamykateľných stojísk všade, kde je takéto riešenie možné.

Foto: Čitateľ

27. 9.
Ut: 19:00

Milenec
Učinkujú: K. Haydu, M. Gálik, P. Pavlová / Natália Puklovská, D. Žiaranová, M. Mňahončík
Réžia: Soňa Ferencová

6. 10.
Št: 19:00

DROBEČKY Z PERNÍKU
Učinkujú: Simona Stašová, Andrea Daňková, Ľudmila Gebouský, Helena Karochová, Ernest Čekan / Filip Čil, Vojtěch Závěsky

18. 10.
Ut: 19:00

FRIDA
MALCOVAT A MILOVAT MUZIKÁL
GERI, HEVIER, VOŠATKO

20. 10.
Št: 19:00

8 EUR NA HODINU
Učinkujú: Martin Zoumar & Martin Kraus, Martina Randová / Daniela Šinkorová, A. Procházka / Z. Pantůček

24. 10.
Po: 19:00

Šílené požničky
Peter Kočíš / Marcel Ochranek, Karin Olasová / Zuzana Moravcová, Marek Majesky / Přemysl Boublik, Jana Valocká / Lucia Vrábliková, Dušan Szabó, Erik Petovský / Juraj Hrká

Twistenrot Teatro
Bratislavské Hudobné Divadlo

Teatro Twistenrot
DK Ružinov
Ružinovská 28
820 09, Bratislava
www.gedur.sk,
gedur@gedur.sk
+421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek Ticketportal

Generálny partner divadla
wustenrot

Hráme pre Vás v DK Ružinov

ČISTENIE HROBOV DOSEKÁVANIE PÍSM

Čistenie: Jednohrob 100€ 65€ Dvojhrob 150€ 95€ Impregnácia ZDARMA
Dosekávanie písma: Do 10 znakov 100€, 11-30 znakov 10€/znak,
priamo na cintoríne 31 a viac znakov 9€/znak
Obnova písma: 1,3€ 1€/znak. Doprava a obliadka ZDARMA

Žulová krycia doska už od 550€, pomník vrátane nápisu už od 550€

POMNÍKY, TABUĽKY S MENAMI, FOTOGRAFIE, VÁZY A SVIETNIKY, RENOVÁCIE HROBOV, BRÚSENIE STARÝCH NÁPISOV

Dušíčky sa blížia, nenechávajte to na poslednú chvíľu!!

Ing. Miroslav Greisiger
0940 653 651, 0919 205 521

www.cisteniehrobu.sk
AKCIA!! Ceny platné pri objednaní do 30.9!!

Prísnejší zákon na psičkárov?

BRATISLAVA

Na Moste SNP sa má maximálna rýchlosť znížiť zo 60 km/h na 50 km/h. Zmenu pripravuje mesto v súvislosti s plánovanou opravou, keďže mimoriadna prehliadka odhalila na niektorých miestach porušené pozdĺžne zvary nosníkov.

Hlavné mesto deklaruje, že podniká všetky potrebné kroky, aby sa oprava Mosta SNP mohla začať čím skôr. Potrebné je však najskôr vybrať technologický postup na opravu zvarov. Výsledky navrhovaných technológií zvárania by mali byť prezentované v priebehu nasledujúcich týždňov, následne vyberú konkrétnu technológiu a zrealizujú verejné obstarávanie. Magistrát zároveň deklaruje, že žiadny z troch bratislavských mestských mostov ponad Dunaj nie je v havarijnom stave. (TASR)

Nespadnú?

PETRŽALKA

Petržalka vyzvala vlastníkov pochôdnych terás, aby vykonali bezpečnostné opatrenia v miestach nad garážami, kde hrozí, že spadnú.

Urobiť tak mali do konca augusta, resp. do konca septembra. Obhliadky na predmetných pochôdnych terasách robila mestská časť na základe podnetov od občanov. „Petržalský stavebný úrad zaslal výzvy vlastníkom terasy v úseku Blagoevova 2 - 24, Gessayova 47 a Znievska 1-11,“ spresnila hovorkyňa samosprávy Mária Halašková. Na území mestskej časti sa už v minulosti objavili problémy s terasami, kde nie je vlastníkom ani správcom. Na Holičskej ulici sa zrútil betónový múr, na Rovniankovej ulici zistili výrazné statické narušenie a na Beňadickej spadla časť zábradlia schodiska. (TASR)

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Vajnory oslávili žatvu dožinkami

Vajnorské dožinky približujú originálnu kultúru a ľudové tradície „dediny v meste“.

VAJNORY

Vajnorské dožinky prilákali v sobotu 20. augusta množstvo dospelých i detí, a to nielen z Bratislavy. V poradí už 17. ročník tohto najvýznamnejšieho kultúrneho podujatia v mestskej časti Vajnory bol tradičnou oslavou ukončenia žatvy.

„Som nesmierne hrdý, že sa nám darí vo Vajnoroch udržiavať tradíciu dožiniek s obrovskou pomocou členov Vajnorského okrasňovacieho spolku, Vajnorskej dychovky, Podobenky z Vajnora a mnohých ďalších. Moja vďaka patrí všetkým, bez ktorých by naše dožinky nemohli byť,“ povedal starosta Vajnora Michal Vlček.

Súčasťou podujatia bolo odovzdanie dožinkového venca, ktorý tento rok tvorilo až šesťtisíc kláskov, a takisto veľký alegorický sprievod, ktorý sa presúval ulicami Vajnora. Tvorili ho aj dobrovoľníci z mnohých vajnorských spolkov a združení

ako je Podobenka, Vajnorský okrasňovací spolok, Via Vitis, Vajnorský vinohradnícky spolok, poľovníci, pozemkové spoločenstvo, skauti, futbalisti, hádzanári, seniori,

Foto: MČ Vajnory

Starožitnosti
Panenská 22

Odkúpime v hotovosti:
sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky,
lampy, nábytok, i celé
pozostalosti, umenie každého druhu
Konzultácie zdarma aj u Vás doma
tel: 0907 981 477
Sme tu pre Vás už 25 rokov

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h
ošetříme každého, kto nám zavolá
0905 662 407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Na psičkárov treba prísnejšie

BRATISLAVA

Mestské časti dostávajú veľa podnetov na nezodpovedných majiteľov psov.

Najčastejšie ide o prípady psičkárov, ktorí neodstraňujú psie exkrementy, neuhradia za psa daň alebo voľne púšťajú psov na miestach, kde je to zakázané. Dodržiavanie nariadení podujatie nielen v rámci Bratislavy. Charakter mestskej časti Vajnory ako dediny v meste, jej originálnej kultúry, ľudových a folklórnych tradícií sa stelesňuje práve v tejto pre hlavné mesto jedinečnej udalosti, lákajúcej návštevníkov všetkých vekových kategórií. Som rád, že sme sa po pandemickej prestávke znova stretli bez obmedzení a na akciu mám len pozitívne odozvy. Teším sa, že v susedskej atmosfére sa dobre cítili domáci aj naši vzácní hostia,“ dodal starosta Michal Vlček.

Na Vajnorských dožinkách nechýbali ani remeselníci s ich výrobkami a stánkový predaj s ponukou regionálnych a iných špeciálí. Podujatie uzavreli Vajnorská dychová hudba, skupiny, Vídiek, Hex a DJ Vix. (bn)

Rozhodnutie o projekte podzemného parkovacieho domu s takmer 300 parkovacími miestami na Kollárovom námestí a mestského parku s oddychovou zónou stále nepadlo.

Odbor výstavby a bytovej politiky OÚ Bratislava dostal k obsahu námietok odvolaní všetky požadované stanoviská dotknutých orgánov, ktoré aktuálne vyhodnocuje. Ministerstvo vnútra zároveň pripomína, že po preskúmaní spisového materiálu v celom rozsahu je v prípade potreby, pre spoľahlivé zistenie skutkového stavu, možné zo strany odvolacieho orgánu požadovať ďalšie podklady pre rozhodnutie. Iniciatíva na vybudovanie podzemných garáží vyšla zo strany hlavného mesta v roku 2009, stavebné povolenie na projekt vydal staromestský stavebný úrad vlni na jeseň. Zaevidoval však niekoľko odvolaní proti nemu, ktoré sa týkajú napríklad údajného rozporu so stavebným zákonom, nerešpektovania územného plánu či rozporu so zákonom o ochrane prírody a krajiny. (TASR)

Správy z podsvetia

Zo svojho úlovku sa dlho netešil. Bratislavčan Róberta E. (43) zaujal obytný karavan zaparkovaný pred recepciou hotela na KALINČIAKOVEJ ULICI a rozhodol sa vojsť dnu, hoci bol zamknutý. To sa mu aj podarilo a z karavanu si odniesol viacero cenností v celkovej hodnote približne 3 600 eur. Mal však smolu, pretože ho zachytila kamera a na záznamy sa pozreli muži zákona. Prislúšníci kriminálnej polície rýchlo odhalili totožnosť páchatela a o krátky čas ho už mali v putách – zadržali ho pri tržnici na Trnavskom mýte. Pri osobnej prehliadke uňho našli veci, ktoré pochádzali aj zo zaparkovaného karavanu. V prípade preukázania viny hrozí Róbertovi trest odňatia slobody až na dva roky. (bn)

Pieta pohrebná služba

Pomáhame
24 hodín denne
už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

► prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami

► zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore

► prehratie foto prezentácie zo života zosnulého

► kondolenčnú listinu.

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba
Mlynské Nivy 8
02/52 63 11 81
www.pieta.sk

S Kochovou záhradou oživa osud umlčaného lekára

Bratislava kedysi

Boli ste už v historickej Kochovej záhrade, ktorá po rokoch pustnutia znovu oživa? Návšteva tohto jedinečného parku medzi Partizánskou a Bartoňovou ulicou v Starom Meste pripomína aj strastiplný príbeh významného lekára a ľudomila Karla Kocha (1890 – 1981).

Národná kultúrna pamiatka Kochova záhrada bola roky zatvorená a bez potrebnej starostlivosti, teraz je už prístupná pre všetkých a každý deň. Z iniciatívy organizácie Národný Trust, ktorá sa venuje ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva na Slovensku, sa vo vzácnom areáli urobili v uplynulých rokoch rôzne udržiavacie práce a aktivity na jeho ochranu. „V Kochovej záhrade pôsobíme viac ako desať rokov. Snažili sme sa ju oživiť a jej históriu a potenciál priblížiť aj verejnosti v rámci pravidelných podujatí Víkend otvorených parkov a záhrad. Práve o návštevu Kochovej záhrady bol vždy mimoriadny záujem. Radi aj v ďalších krokoch prispejeme našimi skúsenosťami a vedomosťami,“ priblížila Katarína Víteková zo spomínanej neziskovky.

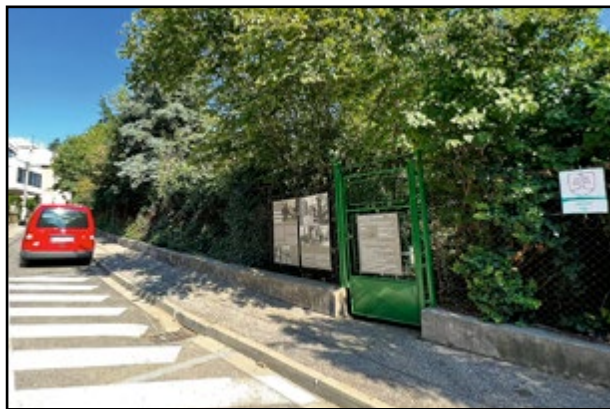
Vlastníkom Kochovej záhrady bolo donedávna ministerstvo vnútra, od ktorého ju hlavné mesto získalo v rámci majetkovo-právneho vysporiadania. Hneď po nadobudnutí Kochovej záhrady (formálne v júni tohto roku) mesto pristúpilo k potrebnému odbornému ošetrovaniu drevín a k vyčisteniu priestoru, aby bol priechodný a bezpečný. Zároveň plánuje komplexnú revitalizáciu záhrady, na ktorej bude spolupracovať s Fakultou architektúry STU a Krajským pamiatkovým úradom. Práce by mali byť hotové do jesene roku 2024. Kochova záhrada vznikla začiatkom 30. rokov ako súčasť malého ženského sanatória, ktoré založil český rodák Karel Koch. Prišiel k nám po vzniku Československa

Socha Matky s dieťaťom

hrady bolo donedávna ministerstvo vnútra, od ktorého ju hlavné mesto získalo v rámci majetkovo-právneho vysporiadania. Hneď po nadobudnutí Kochovej záhrady (formálne v júni tohto roku) mesto pristúpilo k potrebnému odbornému ošetrovaniu drevín a k vyčisteniu priestoru, aby bol priechodný a bezpečný. Zároveň plánuje komplexnú revitalizáciu záhrady, na ktorej bude spolupracovať s Fakultou architektúry STU a Krajským pamiatkovým úradom. Práce by mali byť hotové do jesene roku 2024.

Kochova záhrada vznikla začiatkom 30. rokov ako súčasť malého ženského sanatória, ktoré založil český rodák Karel Koch. Prišiel k nám po vzniku Československa

Vstup do Kochovej záhrady je z Bartoňovej ulice.

Karel Koch (1890 – 1981) bol chvíľu aj primátor Bratislavy.

v roku 1919 spolu s ďalšími českými lekármi, aby mohli rozbiehať naše zdravotníctvo. Záhradu spočiatku tvorili prevažne cudzokrajné okrasné dreviny i rastliny, pôvodne ich bolo viac ako 120 druhov, pričom takmer polovicu priniesol práve profesor Koch.

Jeho príbeh oživil pred pár rokmi známy publicista Slavko Kalný v knižke Zabudnite na Kocha, ktorá vyšla vo vydavateľstve Marečin PT. S osudom tohto uznávaného chirurga a filantropa, ale aj protifašistického odbojára a neskôr politického väzňa, ktorý si „neporozumel“ s komunistami, sa podrobnejšie oboznámil pri písaní knihy Bombardovanie Apolky.

„Vtedy Nemci na Kochovu hlavu vypísali odmenu stotisíc mariek a život mu zachránil dlhoročný priateľ, architekt Dušan Jurkovič. Slavko Kalný zistil, že kým Koch-

Otváracie hodiny

Kochova záhrada je otvorená od pondelka do piatka od 14. h do 20. h a počas víkendov od 11. h do 20. h. Areál monitoruje bezpečnostná kamera v správe mestskej polície.

vo sanatóriu prežilo štyri režimy, meno a činnosť jeho tvorca a majiteľa sa stratilo z histórie lekárskej vedy na Slovensku, vypadlo aj z encyklopédií a učebníc, ba nespomínalo sa ani v súvislosti s protifašistickým odbojom či rehabilitáciou obetí komunistickej justície... na príbehu tejto všestrannej osobnosti ukázal, ako a prečo miznú aj tí najcennejší ľudia z našich dejín,“ uviedol publicista Anton Baláž v recenzii Kalného knihy.

Podľa Kalného bol Koch inteligent, zdatný manažér, vynikajúci chirurg, antifašista, po vojne dokonca chvíľu primátor Bratislavy, bol však najmä demokrat, humanista, ľudomil.

Po okupácii v septembri roku 1968 Karel Koch so svojou rodinou emigroval do Kanady, kde zomrel v roku 1981. Až desať rokov po smrti, v marci 1991, mu zrušili rozsudok vo vykonštruovanom procese v 50. rokoch. Za „zločin vlastizrady a špiónáže“ dostal vtedy doživotie, amnestovali ho v roku 1963, no spravodlivosti a očistenia svojho mena sa už nedožil. (nc, ac)

Foto: nc, Peter Procházka

Bratislavské
Noviny
vyjdú o mesiac
7. októbra 2022

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Jean de La Bruyère	schodík	plavidlá	samota, pustovňa (kniž.)	prestal kosiť	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	vojenský pozdrav šabľou	citoslovce prevapenia	deň, po česky	osobné zámeno	zriedkacto	pravdepodobne	Pomôcky: Ilija, maar, isit, limba, oolit, sasla	obytná miestnosť	značka mililambertu	trestaj bitkou	varením pripravím	pochádzajúci zo Sárska
súvislé poradie					biblické mesto spôsobujú bolesť							imbusový kľúč dve čísla v lotérii					
1. časť tajníčky																	
voňavka (zastar.)									borovica robil mravne horším						značka argónu bijú sa (expr.)		
realizuj demoláciu								kosenie staro-grécky boh smrti						skr. pre mistress krívam (expr.)			
Pomôcky: Tanatos, ambo, ilit, danio	kreslený seriál v časopise	žilnatá hornina uložia ako povinnosť					týmto spôsobom druh soba						klíček hrešil, zlorečil				
tajne chystajú						znehodnocujú ovocné stromy						rárohy, haraburdy obec na Slovensku					
oválna plocha					akváriová ryba obdobie						biely nerast vyhrával					písmeno L (hovor.)	typ explozívnej sopky
nateraj mazivom				ľahká zliatina oživni						zaháľam plaz							
EČV Ilavy			druh horniny znížený tón e					karhala (expr.) značka lantánu									
2. časť tajníčky																	
rod vtákov						klesla, poklesla							praobyvateľ Nového Zélandu				

Zažite Bratislavu v pohybe

visitbratislava.com/sk/cyklovlety

→ Stovky kilometrov značených cyklotrás

→ Downhillové trasy pre náročných aj rodinné cyklookruhy

→ Trasy cez Malé Karpaty, popri Dunaji cez lužné lesy, za historickými pamiatkami

TURISTOM

VO VLASTNOM

MESTE

BRATISLAVA
TOURIST BOARD

DOVOLENKA NA
SLOVENSKÚ
DOBÝ NÁPAD
www.slovakia.travel

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Realizované s finančnou podporou ministerstva dopravy a výstavby SR.